

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrt leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLI.

V Ljubljani, 6. prosinca 1887

List I.

Čestitanje za novo leto pri milostnem gospodu knezu škofu 31. grudna 1887.

Ob desetih dopoldne zadnji dan starega leta so se zbrali prečastiti stoljni kapitelj in ljubljanski čast. župniki in drugi gg. duhovni v dvoru pri milgsp. knezu in škofu.

Gospod stoljni dekan dr. Pavkar je v imenu vsih pričujočih in škofijske duhovščine omenil, da zarad zlate maše sv. Očeta papeža je letos posebna in nenavadna okoliščina pri čestitanji o novem letu. In posnevi nekoliko to zadevo se je višjemu pastirju zahvalil za dve novi dobroti, ki so ji premilostni višji pastir to leto naklonili v povzdigo duhovstva v ljubljanski škofiji, namreč: da so začeli zopet pošiljati bogoslovne mladenčce v „Collegium Germanicum“ v Rim, in pa da so poklicali izverstni jezuitovski red, ki toliko dobrega stori za deželo. Verh tega se naj priserčniše zahvaljuje v imenu vsih za preslavni pastirski list, ki so ga prečastiti vikši pastirji goriške nadškofije razglasili te dni zoper razuzdano časništvo.

Potem je bral zahvalo duhovstva ljubljanske škofije za ta tako potrebni škofovski list; glasi se tako-le:

Prevzvišeni, premilostni knez in škof!

Britko užaljena je spoštljivo podpisana duhovščina zadnje dni opazovala nesrečno pot, na katero je zabredlo neko časopisje v mili naši domovini. Po načinu, dozdej neznanem, jelo je oskrunovati častite, nam vzvišene svetinje.

Z nevoljo, s pravičnim serdom protivila so se naša serca temu pisarjenju, in bilo je med nami tudi že gotovo, da se takemu početju najodločnša obsodba proglasi v skupni izjavi, kar nas veselo iznenadi kermilni klic čujočih višjih pastirjev, došla nam je resno budna, apostoljska okrožnica cerkvenih vladikov Goriške nadškofije, dné 26. novembra t. l. razposlana.

Blagovolite, prevzvišeni knez, sprejeti iz polnosti naših serc naj iskrenejšo hvalo za ta modri čin višje pastirske skerbosti. Naj bi zahvalo, ki v tolikem soglasju Vam zato odmeva iz serc duhovnikov vladikovine Kranjske, bila nekoliko zadostila za gorečo skerb, za neutrujeno prizadevanje na blagor vernih; naj bode v dokaz in zagotovljenje, da nam je klic višjega pastirja vsikdar glasilo sveto, ki ne spominja le dolžnosti, ki

za delo nagibuje tudi radovoljnost, budi veselje in go-rečnost.

Z zahvalo samo pa, premilostni vladika, mi danes svojih dolžnosti pred svetom še ne smatramo izpolnjenih. Moč prepričanja in notranjih čutil nas sili dalje govoriti. Ves katoliški svet nadahnujen je to leto z novim življenjem. oči vernih obračajo se poine hrepenenja v Rim, ime Leona je vsem častito na jeziku. Narodi tekmujejo, kako bi svetemu Očetu odličniše skazali svojo vernost, kako sijajneje obhajali petdeseto obletnico njegove perve sv. maše.

In med narodi — to vé najbolje podpisana duhovščina — slovenski rod nikakor ne zaostaja. Svetim sočutjem se ozira tje v večno mesto, radosten posluša poročila, kako navdušeno po širnem svetu slavijo Onega, ki je na skali sv. Petra žarna luč v tem stoletju, blagodejno sveteč vsem narodom, z milim žarkom pa posebej še Slovanom. In tega duho-velikana svetovne slave, kteremu od jutra do zapada, od severja do juga, iz vseh delov sveta prihajajo čestitke, čegar modrost in plemenitost slavijo verni in neverni, priprosti in veljaki, podložni in vladarji, tega vzvišenega Maziljenca Gospodovega derzne se v središču vernega roda z nečujenim napadom žaliti slovenski list!

Premilostni vladika! Z veselim ponosom bi sleherni od nas svoje persi rad bil nastavljal krutemu napadniku, rekoč: Suni tù-le sém, a Leonu prizanesi! Pa ni nam bilo dano, s tako častnim namestitlom svetemu Očetu odverniti neslišano oskrumbo, ni nam bila sreča, neoma-dežano ime slovensko obvarovati začernjene maroge.

In ti oskrunovalci si vsajajo tudi še o notranjih zadevah cerkve govoriti, o premembi obrednega jezika besedovati ter samovoljno svoje mnenje zlorabiti v politično agitovanje? S takimi načeli, prevzvišeni knez, duhovščina Ljubljanske škofije nikdar ni imela vzajemnosti. Kakor ji je vselej bilo drago, kar bi narod, med kterim je vzrastla, s kterim sočutno deli veselje in britkost, v resnici zamoglo osrečiti, nikdar ni, nikdar ne bode pozabila, da v verskih, pa tudi obrednih, sploh cerkvenih rečeh vseh so ji le škofje od sv. Duha postavljene, vladati cerkev božjo. In zato z odločnostjo obsoja vsako proticerkveno agitovanje za slovansko liturgijo, ter slovesno izjavlja, da je tako početje ji vselej bilo, vselej bode tuje.

S prestolom sv. Petra nas slavno osvita in blagodejno krije prestol apostoljskega cesarja. Z radostjo

smé slovenska duhovščina povdarjati, da je po zapovedih sv. vere in po nagonu svojega serca vselej z navdušenjem gojila čut ljubezni in neomahljive zvestobe do Avstrije in presvetle naše najvišje dinastije; s preserčnim zadostenjem pa zamore ob enem tudi kazati na svoj narod, ki je z njo popolnoma edin v tej odkritoserčnosti, iskreni ljubezni.

Kako bi pač verni rod kdaj mogel preslišati glasni klic božjega zakona, kateri mu veleval vselej vestno, nerušljivo zvestobo do oblasti, ki je od Boga? Kako bi dežela kdaj smela pozabiti brezštevilih dobrot, ktere že nad šest stoletij vživa pod krilom orla Avstrije, kako se ne bi vedno spominjala najdražjega zaklada, pod tem krilom ji ohranjenega, vere katoliške, ktere bi brez žesla Habsburškega danes malo da ne zastoj že iskali po Krauski in njej sosednih kronovinah? In kako bi mogel kdo svoje oči zatisniti zlasti še pred neizmernostjo blagrov, ktere na svoje ljudstva tako osrečevalno siplje blažena roka, zlato serce Njih Veličanstva, slavno vladajočega cesarja FRANCA JOSIPA I.?

Toliko veči je naše sterčenje, toliko pravičnša nevolja in serd, da se vendar še po katerem časopisju, če tudi le izjemno, more zasledovati nelojalno merjenje proti skupni domovini Avstriji, da se nahaja pregoreče občudovanje naredeb, preslavljevanje običajev, po kterih ne veje več zdrav duh pravega domoljubja. Svečano mi in verni naš rod tu obsojamo ostrupljena takošna načela, z navdušenostjo ponavljajoč sveto prisego vernosti Bogu in cesarju!

Prevzvišeni knez! Blagovolite tem čutilom, ktere z naj globokejšo spoštljivostjo sinovsko vdani Vam izražamo, milostno Svoj blagoslov podeliti. Tako oblažena smejo biti porok, da je glas višje pastirske okrožnice pri duhovščini vse pokrajine zadel na struno, ki bode plemenit Vášim željam in milim opominom vselej djansko odmevala v polni harmoniji.

Milosni škof so poslednjič v daljšem nagovoru naznanili, kako so iznenadeni in razveseljeni s to očitno izjavo, za ktero so serčno hvaležni vsi čast. duhovščini; želé pa, da bi se sad pastirskega pisanja kazal v življenji; vsak naj bi pričel sam pri sebi in vplival na druge, posebno na neskušeno mladino, ki se tako lahko dá speljati na kriva pota.

Voščilo k novemu letu.

„Srečno novo leto“ si voščijo skoraj vsi ljudje med seboj k novemu letu; zakaj bi tudi Danica ne voščila sreče svojim zvestim bralcem? Nihče ne vé, bodo li srečni v novem letu; ne mara bi bilo marsikomu ljubše ostati v starem letu? Toda novo leto nas ne praša; pride in prinese svoje dobro ali zlo — in mi moramo udani v voljo Božjo sprejeti, kar nam prinese. Rada bi Danica voščila Vam, preblagi bralci, da bi zopet našli lepi raj, toda zapravlil ga je Adam in ni ga več na zemlji. Ker raja in nebes na zemlji ni, pa Vam priserčno želí, kar je na svetu najbolj podobno — želí Vam ljubi mir, ktereга naj usmiljeni razlije po vsi slovenski deželi in po vsem našem cesarstvu.

„Mir ljudem na zemlji!“ Tako so pevali krilatci pred 1887; prišlo je to Dete delat mir in spravo med Bogom in ljudmi. In ko je naš Gospod in Zveličar Jezus se prikazal svojim učencem velikonočni dan, jim je zaklical: „Mir vam bodi!“ „Svoj mir vam zapustim, svoj mir vam dam“ (Joan. 14, 27), je dejal o drugi priliki. Jezus sam je pač naj boljše želel onim, za ktere je zapustil nebesa in „postal hlapec“, želel nam je „mir“; kaj bi tedaj mogli boljšega želeli Slovincem?

„Mir“ Vam tedaj želimo, in sieer trojin mir: mir z Bogom, mir samim seboj, in mir z Rusom, Prusom in z vsakim človekom. Kedor živi v miru, si pripravlja večni mir v nebesih.

„Danica“ želi svojim bralcem mir z Bogom. Kakšen je ta mir? Da bi celo leto Boga najsvetejšega ne razžalili z nobenim smertnim grehom. O, da bi ga ohranili ali pridobili zares — ta ljubi mir! Tisuče in tisuče angeljev je pahujenih iz nebes, ker niso dali miru, ker so žalili nebeški mir, in sedaj ga ne vživajo miru, zapravlili, zaverгли so ga za vselej. Tudi Adam je prelomil mir z Bogom in kaj je imel od tega? Moral je jokajoč zapustiti paradiž. In zato je prišel Jezus Kristus božični večer na svet, da bi prinesel Adamovim otrokom zopet mir in spravo z Bogom. Blagor nam, če sprejmemo ta mir z Bogom iz rok novorojenega deteta Jezusa in ga ohranimo zopet celo leto! Ti nesrečni ponočnjak, ki te hudo nagnjenje vleče v pivnice, v zanikarne družine, v poboje: kje je tvoj mir? Ali nisi silno nesrečen, ko nočeš premagovati samega sebe? Kako tolaživna misel je pa: Jaz sem prijatelj Božji, otrok Božji, dedič nebeškega kraljestva. O, ohranite, ljubi Slovinci, mir z Bogom, varujte se smertnega greha!

Drugi mir, ki ga vam želi „Danica“, je mir, ki ga imejte sami seboj. Lahko pa rečemo, kedor ima mir z Bogom in se varuje smertnega greha, on ima že tudi mir sam seboj. Kedo bi mogel dosti ceniti ta mir, ki ga ima človek sam seboj? Mir in veselje serca je največja sreča za človeka, terdi modri v sv. pismu. Zares, kaj bi tebi, ljubi bralc, pomagal velik zaboj zlatov in srebernikov, kaj 100 graščin, ko bi ne imel miru v sercu? Srečnejši je prosjak v kerpah, ki ima mirno vést, kot milijonar, če ga nima dušnega pokoja. Srečen boš tedaj, dokler ti vest ne bo očitala smertnega greha. Če pa bi bil, o čitatelj, tako nesrečen, da bi smertno razžalil Boga, o potem boš pa nesrečen, zelo nesrečen! Zavest, da si zgubil Boga, zgubil nebesa, da ti žuga jeza božja z večno kaznijo, ki te utegne zadeti v tem trenutku, o ta zavest je britka! „Vedi in glej, kako hudo in grenko je, zapustiti svojega Gospoda in Boga!“ (Jeremija 2, 19.) Največja nesreča je nemirna vest, ona ne dá tudi naj mogočnejšim hudodelnikom pokoja. Kot senca je preganjala Kajna. Judeža je gnala do samomora, k nesrečni smerti je privedla brezbožnega Voltera, da se je valjal po postelji ves obupen in klical po duhovnu. „Hudobni nimajo miru“, pravi Gospod. (Izaija). Kaj priserčno želimo čast. bralcem in sebi, da bi imeli celo leto in nadalje, prav do smerti ljubi mir sami seboj, in da bi se nam ta časni mir spremenil v večni mir nebeške sreče, rajskega veselja!

Tretji mir, ki ga želi Danica sebi in vsim Slovincem, je mir z vsimi ljudmi. Če imaš mir z Bogom in seboj, potem zaupljivo imaš mir tudi z vsemi ljudmi. Privošči drugim, kar želiš sam sebi. Trojni ljudje so, s kterimi moraš imeti mir. Perve verste teh ljudi so tvoji predpostavljeni, so tisti, ki so stareji po letih in imajo pravico ti zapovedovati ali svetovati. S temi morš imeti mir. Če te pa hočejo zapeljati na kak način v greh, če ti zapovedujejo ali svetujejo storiti kaj, s čemur bi razžalil Boga, o potem pa ne moreš več imeti z njimi prijaznosti. In če bi prišel po tem takem tudi v zasramovanje ali škodo; vendar bi moral storiti, kar je prav, varovati se tega, kar je greh, kakor je dejal sv. Peter: „Bogu moramo biti bolj pokorni, kot ljudem.“ Druge verste ljudje, s kterimi imej mir, so tvoji bratje, sestre, sploh ljudje tvoje starosti, tvojeга stanú. S temi živi tudi v miru; poterpi, če te kedo razžali in ne razdiraj koj miru z njimi; sicer pa se tudi z njimi v družbi varuj kedaj storiti kaj, s čemur bi

razžalil Boga. Tretja versta ljudi so pa tvoji podložni. Tudi ž njimi živi v miru in skerbi, da tudi oni živé v miru z Bogom, z bližnjim in sami seboj.

Ta trojni mir je najboljši, kar se more voščiti bralcem k novemu letu. Mir ljudém na zemlji, ki so blage volje!

R.

Čertice o blagem ranjcem gosp. župniku Janezu Volčiču.

Prejšnja leta ranjcega g. Volčiča mi niso znane, ker sem leta 1862 v jesen prišel kot učitelj v Šmarjeto, sem tega gospoda našel tukaj kot kaplana, in sva bila skupaj do velicega Šmarna (18. avg. 1863); potem je gospod odšel za župnika v Dragatuš. Ali takoj v prvih dneh sem opazil, kako je bil natančen, reden in poln ljubezni. Jaz, še neskušen, nisem vedel, kako vsakemu vstrezati; ali v vsih okoliščinah mi je dajal tako lepe, izverstne svarila in poduke, da sem potem popolnoma spoznal, kako je bilo vse njegovo djanje resnično in dobro. Kolikor časa sva skupaj ostala, kako lep red je gospod imel v cerkvi, v šoli in v vsih okoliščinah! Pri toliko njegovih lepih lastnostih sem ga res ljubil in spoštoval. Koliko truda so mu ti beli Kranjci delali v Dragatuši in koliko poterpljenje je mogel imeti, to Bog vé. Enkrat, ko je imel ravno ponavljanje sv. misijona, sem ga tudi doli obiskal, in kaj sem doli vse lepega vidil, kar je gospoda veliko truda stalo! Naj omenim najpred cerkev, njeno snago, krasno mašno obleko, da sem se le čudil, in vse to je pripravil ranjki gospod. Posebno všeč mi je bil tudi vert; na stotine prelepih mladih dreves, krasen čebelnjak, vodnjak, vse to je napravil na svoje stroške; ni zastoj njegov brat Anton od vlade za ta krasni vert dobil svetinje, ker se je s tim mučil. Kako je skerbil gospod za lepoto tega verta in farovža, sem se le čudil; vse je bilo v naj lepšem redu, od farovža do cerkve so bile nasajene mnogoverstne cvetice na vsako stran hodišča, kakoršne so tudi med naj lepšim cvetjem kinčale vert.

Od tod je prišel častiti gospod v Podgrad. Tudi tukaj je bilo zopet veselje gosp. Volčiču olepšava cerkve in duhovske hiše. Oskerbil je sv. misijon, berž ko je potrebo previdil in sploh na vso moč delal za prid ovčic. Farani so bili toraj njega grozno veseli, posebno zavolj njegove pobožnosti, izverstnih govorov na prižnici. V tih kratkih letih njegovega bivanja je bila Podgrajska fara vsa nekako prerojena.

Od tod so prišli blagi župnik 31. marca 1874 pastirovat zopet v Šmarjeto, kjer sem jih jaz od leta 1862 še počakal in bila sva, rekel bi, ves čas v naj lepši edinosti in ljubezni, prav po bratovsko do njih smerti.

Zdaj ne vé, kje bi začel njihove skerbi, dela in olepšave popisovati. Naj začnem zopet pri cerkvi. Kdor je to cerkev vidil popred, se res ne more načuditi njeni krasoti. V cerkvi ni družega prešnjega, nego velike klopi. Veliki oltar so dali prenoviti; tabernakelj je čisto nov; rekli so sami, da v Rimu je v cerkvi sv. Pavla ravno taki oltar, se ve, da lepo podobi. V kapelici je misijonski križ, izverstno delo podobarja Karola Poglajena. Potem krasna podoba naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca. V drugi kapelici je oltar sv. Jožefa, krasno delo iz Ljubljane, od kamnoseka g. Tomana, ki stane 2300 gld., kar so vse sami plačali. Dalje prelepi svetilnjak (luster), umetno delo Janeza, na katerem v dveh verstah 24 sveč gorí, od domačega umetnika; sami so ga narisali in doma je zgotovljen, tako izverstno, da ga vsaki občuduje, in pravi, da za vsako škofijo je pri-

praven. Lepo delo je prižnica od Poglajena, ktera je tudi v bolj pripraven kraj postavljena. Delo ranjcega so za tri okna barvane šipe, ki kaj lepo igrajo z mnogoverstnimi cvetlicami; v kapelici misijonskega križa so šipe v lepi podobi križa. Naj lepši kinč Šmarješke cerkve je pa križev pot, ki ga je naslikal g. Koželj, tako giuljivo, da človek, ki križev pot moli, pri pre-mišljevanju Kristusovega terpljenja mora solze točiti. Posebno znameniti so tudi lepo pozlačeni okviri, prav umetno delo Karola Poglajena. Zala je monštranca od gosp. Zadnikarja v Ljubljani, ki stane blizo 500 gld. in to, rekli so ranjki, hočejo ko spomin treh bratov Volčičev zapustiti cerkvi, ker so vsak nekaj dali — večinoma pa sam gospod. Te leta so tudi zakristijo razširili in novo naredili; posebno oskerbeli omaro v nji za cerkveno obleko in paramente. Tudi 2 spovednici v kapelah je Janez Poglajen kaj krasno izgotovil. Še mnogo malih reči je Volčičeva naprava, pa ni moč vseh imenovati. Koliko je lepe cerkvene obleke, posebno ena bela kazula, napravljena pred dvema ali tremi leti, ko je bila birma; stane pa 220 gld. Novo nebo enako, ki stane 300 gld.

Vstanovili so več bratovščin, kakor društvo mladencev in deklet Šmarjeških, ki imajo svojo posebno lepo zastavo. Napravili so tudi veliko zastavo cerkveno, še preden so bili odšli o Dragatuš, in sicer iz zbirk od fantov in deklet; stane čez 300 gld.

Ozrimo se na mirodvor, katerega so ranjki gospod ta čas razširili, z lepim zidom ogradili, v katerem so vzdani kamniti stebri, ter železne šine obgrajajo mirodvor. Na pokopališču so postavili velik križ z britko martro. Velike cerkvene vrata, tudi njihovo delo, kažejo lep križ, kadar so zaperte, in enako krasni kamniti bangarji, ki jih je naredil g. Toman v Ljubljani, kakor oltar sv. Jožefa. Prelepo delo je obhajilna klop in tlak v prezbiteriji s štirivoglatimi ploščami, pa tlak po cerkvi od gosp. Ozbiča, čigar zvezdice, bele, rudeče in višnjeve, prav lepo igrajo. Gospod so se res razumeli na cerkvene dela: kar so omislili, je prav lepo in hvale vredno.

Poglejmo še okoli duhovske hiše. Dosti blata, luz in nesnage je bilo okrog, to je bilo zlagoma vse olepšano, s peskom posute pota, da v naj temnejši noči lahko snažen okrog hodiš: Proti zahodu je kaj prav lep vert. Tudi za šolski vert so ranjki skerbili, in ga razširili. Zad za farovškim poslopjem so pa nasadili lep sadni vert, ki ga brat Anton oskerbljuje in tam je nasajenih v lepem redu že veliko drevés, večjih in manjših požlahtnjenih — gotovo do 6—700. Sami so mi neki dan rekli: Rad bi vidil ta vert čez 20 lét; ali niso jih čakali. Koliko družega so še olepšali; ni moč vsega popisati. Zares bo vesel naslednik, ki bo vse v naj večjem redu.

Poglejmo tudi še v šolo. Njihova poterpežljivost pri otrocih, darežljivost, ljubezen do malih je nezapodljiva. Koliko ubožnih otrok so z zimsko obleko preskerbeli vsako leto, to vem jaz, Bog jim stoterno poverni! Koliko katekizmov so med otroke razdelili, je očitna reč, ravno pri smerti je brat Anton našel 12 katekizmov in dal mi jih je, naj jih med šolarje razdelim. Koliko lepih molitvic je v šoli vpeljal, ki jih pred in po šoli molimo. Kako skerbno so vsako leto pripravljali otroke za prvo sv. obhajilo, da sem se le čudil. Kakor katehet so se natanko držali red; ko je ura odbila, so se vrata odperle, bili so že tukaj in do konca svoje ure. Kaj čem pisati o prelepih naukih, ki so jih ranjki zapustili faranom? Koliko bratovščin samo so razširili v Šmarjeti, n. pr. bratovščino Naše ljube Gospé, bratovščino sv. Jožefa, Jezusovega in Marijinega

Serca, sv. Rešnjega Telesa, sv. Detinstva, sv. rožnega venca. Tudi so ustanovili tretji red, katerega jih je čez 400 zapisanih, in še več družih takih pobožnosti kakor prelepi izreki, „Naša ljuba Gospa presvetega Serca, prosi za nas; Sv. Jožef, prijatelj presv. Serca, prosi za nas!“ ki se po fari obilno molijo, kakor tudi v šoli. Posebno pri kronanji Naše ljube Gospé so ranjki šolskim otrokom priporočali, naj vsak na listek zapiše, katere molitve da je opravil na čast Matere Božje tisti čas, in tu so bila lepa števila, več rožnih vencev, postov, križevih potov, posebno lepih izrekov „Naša ljuba Gospa“ itd. je bilo napisanih na stotine do 12—15 sto, in tako so blagi gospod gledali, da se že v otroške serca vcepijo lepe pobožnosti in veselje do molitve.

(Konec nasl.)

Duhovne vaje v semenišču.

Kolikega pomena so duhovne vaje, to le tisti vé, ki jih je že imel. Človek v tem vihnem življenju, v tem vervrenju skerbi za posvetne potrebe, kaj lahko pozabi na glavno reč, na svojo dušo. Ko bi ljudje vsaj malo tiste skrb, ki jo imajo za časno srečo, obračali v blagor svoje duše! Težak odgovor bo svoj dan za to malomarnost; Bog ne bo vprašal, koliko si bogastva pridobil, ali si se ljudem prikupil s svojim življenjem ali ne; ampak vprašal bo, kako si skrbel za svojo dušo, koliko si si prizadeval Njega spoznati, Njemu služiti. Da se to tako godi, tega se lahko vsak prepriča, naj le malo po svetu, okoli sebe pogleda in če nima motnih oči in zamašenih ušes, bo to priterdil. Zato je prav primerno, da človek vsaj nekaj časa v letu, v svojem življenju, popolnoma Bogu posveti, da pregleda svoj postév, svoj dolg in se spravi z Bogom.

Toda k stvari.

Duhovne vaje sta vodila čč. oo. jezuita Klinkowström in Jakobš. Pervi prvo, drugi drugo polovico. Vvod o. Klinkowströmov je bil kaj znamenit, zato ga hočem malo natančneje navesti.

S tisto pesmijo, ki ste jo ravno kar tako lepo peli, nagovori nas, pričenjaj tudi jaz: „Veni Creator Spiritus, mentes tuorum visita, imple superna gratia, quae Tu creasti pectora!“ Sveti Duh bodi naš začetnik, on naj nas vodi v teh dnevih milosti. Moj prihod pri naša vam mir, kakor sploh naša beseda, naša vera.

Razloži nam pomen eksercij in njih važni namen za nas, ki se pripravljamo na ta imenitni in težavni stan. Mi da smo up cerkve, up škofije, up bolnikov, ki nas željno pričakujejo — svojih prihodovih tolažiteljev, mi da smo up šole, ki bomo kdaj ondi učitelji. Nikarte pa ne mislite, da vas čaka le veselje; ne, čaka vas hud boj, na katerega se je treba dobro pripraviti z orožjem duha. Kakor se vojak oboroži zoper sovražnika s čelado, z oklepom ali posebno z ostrim mečem; tako nam bo treba razun družega posebno ostrega meča — zmožnosti v zgovornosti, da bomo stali krepko na braniku cerkve, škofije, naše ožje domovine. Neki ascet izraža nalogo eksercij tako-le:

Deformata formant; formata confirmant; confirmata conformant; conformata transformant.

Mi kaj radi in jako spretno druge sodimo; toda sami sebe kaj neradi, ker se bojimo, da ne bi kaj na sebi zapazili, kar bi morali popraviti. Da je to težavno, to lahko vsak na sebi najlaže poskusi. Če si še toliko prizadevamo, sami sebe nikdar ne spoznamo popolnoma. Vendar se pa moremo vsaj deloma spoznati, in sicer po duhu, ki se na zunaj razodeva v govoru, in v mislih.

Mi izražamo namreč svoje misli z besedami. Zato pravimo, to je dobro, blago, milo čuteče, ljubeče serce; nasprotno pa, to je terdo, neusmiljeno. Tako moremo zgodovino, ki je izraz misli in besedi (misli, ki se kažejo v dejanji) imenovati zgodovino človeškega serca. Serce moremo primérjati s studentem. Tukaj curljá in kipí iz zemlje vrelec, tu hladan, merzel, tu vroč, gorak, tukaj izvira žepena, tukaj slana voda — tako prihajajo iz serca različni čuti, besede, sedaj mile, tolažeče, — pa zopet grenke, terpke.

Plevél raste na vsakem kraju, tudi na neobdelanem; tako serce postane raji le hudobno, če se tudi trudimo očediti ga, koliko bolj, ako ga zanemarjamo.

Ljudje sedaj spijo. Le malo se brigajo za Boga; a tembolj za posvetne reči.

Ko je bil sv. Peter v ječi, pride angelj k njemu in ga pokliče. Ali sv. Peter se ne zbudi. Tedaj ga sune, in potem se še le zbudi, vendar se še ni predramil, dokler ni prišel iz ječe. Tako bi bilo treba tudi sedaj krepkega sunljeja, ki bi prebudil zaspane ljudi, ki se ne zmenijo za besede.

Prestopimo k posameznim govorom, ki jih hočem bolj na kratko pojasniti.

Podlaga vsemu je Bog. Od njega vse izvira, k njemu se zopet vse povrača. On ima neomejeno pravico čez nas. Njemu se moramo vdati, radi ali neradi, prostovoljno ali prisiljeno. Zakaj bi se mu ne vdali prostovoljno, saj On nas poplača kakor nikdo, On nas poplača večno.

Dvema gospodoma, ki nasprotno velevata, ne moremo služiti. Odločiti se moramo za Boga, ali za svet. Boga pa moramo ne le poznati, spoznavati, ampak tudi pripoznati in spoznati.

Marsikdo pravi, kaj je treba teh malenkosti, z vodo se kropiti, kaj je treba cerkve pri ženitvi, gre se k županu in je ravno tako dobro! Taki govori so jako bedasti in kažejo publo glavo, ošabnost, ki se noče nikomur udati.

Vsak pameten človek mora pripoznati višjega nad seboj.

Če gremo od najnižjega vedno dalje in naprej do najvišje stopinje, pridemo do določene meje, čez katero dalje ne moremo, pridemo do izvora vsega, kteremu se moramo uklanjati.

Vsak človek se mora verniti k središču vsega, k Bogu. Čas nam je treba dobro porabiti, ker je obilo dela, pa malo časa. Lenobe ne pase le oni, ki nič ne dela, nego tudi oni, ki tega ne dela, kar bi moral ali če svoja opravila malomarno opravlja. Slabe nasledke tega greha vidimo n. pr. pri Salomonu, ki je bil srečen, dokler je ostal pri zidanju tempelja; ko se je pa začel z ženskimi pečati, zabredel je daleč. Tudi Samson premagal je sovražnike, dokler se je hrabro pestil s Filistejci; ko se je pa spečal z Dalilo, zgubil ni le lás, v kterih je imel svojo moč, ampak tudi glavo.

Nagnjenje k hudemu izvira od prvega greha, iz kterega je nastalo poželenje. To ni samo na sebi greh, dokler ne privolimo v taisto. Večkrat se nam kaj lepo, dobro vidi, kar ni, ker nas motijo čuti. Tako je videla Eva z očmi, da je sad dober, ker mi poskušamo le z okusom; toda kar je bilo res, da bode morala umreti, tega ni videla.

Nasledki greha so veliki. Duh oslepí, odverne se od Boga k stvarém. Da se teh stvari v greh ne poslužujemo, postavil je Bog terdne mejnike, deset božjih zapoved.

(Dalje nasl.)

Milošnja.

Gospod G. je bil bogat fabrikant v nekem nemškem kupčijskem mestu. Ali kar je še največ vredno, on je bil tudi zvest in vnet katoličan, kateri je imel serce na pravem mestu.

Obiskoval ga je pa za nekoliko tednov eden njegovih kupčijskih prijateljev. Ali ta je imel popolnoma drugačne nazore, kakor gospod G. Zato dostikrat ni mogel T. molčati, da ne bi bil grajal počenjanja svojega prijatelja.

Gospod G. je zelo rad milošnjo delil, tako, da noben ubožec ni neobdarovan zapustil njegove hiše. Ko je T. to zapazil, skušal mu je dokazati, da velika večina prosjakov ni vredna milošnje. G. pa mu je odgovoril: „Ljubi prijatelj! že več let je, kar sem sklenil vsacega ubožca obdarovati. In nikdar se nisem kesal, da sem svoj sklep vedno spolnoval; kajti od onega časa imam posebno srečo v svojih kupčijah. Res se ne dá tajiti, da niso vsi prosjaki milošnje vredni; zato pa tudi večje zneske le takim darujem, o katerih vém, da so takega darú vredni. Majhnega darú pa vendar ne morem nikomur odreči. Tudi se pri delitvi milošnje ne oziram tolikanj na osebo prosjakovo, kakor pa na Njega, kteremu na ljubo dajem miloščino. Tudi me k delitvi miloščine naganja misel, da morebiti z malim darom zabranim kak hudodelstvo. Velika večina hudodelstev in samomorov se namreč pripetí iz obupa, ker nesrečnim v njihovi revi nihče ne pomore.“

Morebiti se še spominjaš soproge našega prijatelja B. Bila je kljubu vsemu bogastvu in sreči vedno otožna, ta je umerla v cvetu svoje mladosti in berhkote. Ali pa tudi veš, kaj je bilo vzrok njene prezgodnje smerti? To naj ti povém ob kratkem.

Gospa B. je bila v prvih letih svojega zakona silno radodarna. Kmalo pa je spoznala, da mnogi njeno dobrotljivost zlorabijo. Da bi to zaprečila, sklenila je nobenemu prosjaku več ne dati miloščine.

Pozno že neki večer je prišla uboga žena k njej, ter jo je prosila majhne podpore, da bi kupila kruha sebi in svojim otrokom. Gospa B. je bila čudno ginjena in je že posegla v žep. Tu se spomni svojega sklepa, ter ubogo ženo odpravi s kratkimi besedami. Jokaje je reva zapustila hišo. Drugo jutro so njeno truplo potegnili iz renskega valovja. Ko je gospa B. to zvedela, je nevarno zbolela. Ozdravela je, pa bila je vedno žalostna. Misel, da je ona zakrivila časno in večno smert nesrečne žene, mučila jo je neprenehoma, dokler je tega terpljenja ni smert rešila. Globoko ginjen, sklenil sem tedaj, vsacemu revežu kak dar podeliti.“ Gospod T. je premišljeval besede svojega prijatelja, ter je sam jel njegov zgled posnemati. Spoznal je, da milošnja poseben Božji blagoslov prinaša darovatelju v hišo. (Sendb. 1887.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Slavnosti o papeževi zlati maši.) Popisovati dostojno častitljive slavnosti o zlati maši sv. Očeta Leona XIII presega našo moč in tesni prostor našega lista; človek je moral to le videti in sam spremljati. Ljubljana je v tem res premagala sama sebe. V večer starega leta ob 1/2 6 se oglašé zvonovi vsega mesta, začne se mesto razsvetljevati in v malo minutah je bilo v gostih lučicah vse mesto s predmestji vred, ter tako velikansko razsvetljeno, da se je bilo res čuditi. Celo marsikteri drugoverci in drugi brez ozira na versko

prepričanje so imeli okna razsvitljene, nekatere poslopja pa so bile še posebej okinčane bolj kot se je pričakovalo v hudi zimi in taki naglici, kakor se je vse prijavljalo, ker se le zadnje ure je odbor za slovesnost priredil in dal nabiti priporočilo za razsvetljavo.

Dan slovesnosti same je bil eden naj lepših, kar jih človek more doživeti. Božje službe v stolni cerkvi so se vdeležili naj višji načelniki iz vradnih, vojaških in civilnih oddelkov z drugimi dostojanstveniki ob enem. Vvod vanjo je bila izvrstna pridiga kanonika dr. Kulavica o moči papeštva in o slavnih papežih, na kar je sledila ob 10 velika sv. maša premil. gospoda škofa, in poslednjič zahvalna pesem.

Večerna svečanost, katero je z veliko marljivostjo priredoval delj časa poprej slavnostni odbor, se je zveršila v mestni reduti v resnici veličastno in v veliko zadovoljnost občinstva. Z Leonovo podobo, zastavami itd. okrašena velika dvorana je bila polna, verhunci vsega ljubljanskega dostojanstva iz vsih stanov in oddelkov z drugim občinstvom pričujoči, glasba in petje z govori vred izvrstno. Vse je mérilo v en namen, v preslavljanje sv. katoliške Cerkve in papeža Leona XIII.

Kanonik dr. Čebašek v svojem čverstem vvodu je omenil, kaj se je ta dan godilo v Rimu, kaj je slavnostni odbor storil za papeževo zlato mašo v naši deželi in v Ljubljani, potem je pojasnoval dobroto in potrebo papeževega pervaštva (primata), ter je sklenil s klicem; Slava Leonu XIII! in vsa dvorana z njim. Ogovor je spremljala pohvala.

G. vodja Fr. Povše je verlo in moško rešil svojo nalogo kot slavnostni govornik. Preslavljal je Leona XIII kot pravega učenjaka, res luč z neba in govoril čversto o edino-pravi učenosti, ki mora biti na verski podlagi s šolami vred, da je blaživna in osrečevavna za narode. Torej je obširniše spregovoril tudi o Tomažu Akvinskem, čigar zistem sedanji sv. Oče priporočajo. Govor je bil spremljan z mnogimi odobravanji, in sklenil je z živim slavoklicem na sv. Očeta.

Kanonik Klun je omenil, kako so sv. Oče s svojo modrostjo celo vladarje reševali iz več zadreg in si njih zaupanje v zvišenem pomenu pridobili. Povdarjal je, kako se je papežem v zvezi z Avstrijo zahvaliti, da smo ohranili katoliško vero. Pohvalil je posebej sedanjo cesarsko rodovino, kako je dobrotna za Cerkev in sv. vero, omenil predrazih darov, ki so jih cesar, cesarica in drugi udje cesarske hiše poslali sv. Očetu za zlato mašo, in bral je papežev prijazni odgovor in zahvalo za darove. Sklenil je s slavo-klicem na presvitlega cesarja; potem je občinstvo vstalo in pela se je navdušeno cesarska pesem.

Premilostni gospod knez in škof poslednjič spregovoré s pristavkom, da hočejo nekoliko posneti le sad gozdanjih govorov, kterega bistvo je: Bili smo in ostati hočemo mi Slovenci verni in zvesti katoličani; ne tako, kakor nekteri, ki menijo, da katoliška vera je le kak zistem ali sostavljen nauk, čegar se smé sprejeti, kolikor se komú poljubi, drugo pa zavreči. Ni zistem resnic, ampak živa telésnost, živ organizem je katoličanstvo, kteremu je živa glava in živi udje, namreč: rimski papež s škofi, duhovni in verniki. Zato mora biti vse v zvezi, da živi in si življenje ohrani, kakor posamezni vodotoči iz svojega vira vodo prejemajo. Iz presv. Jezusov. Serca deržé vodotoči po vsem svetu, če se ti vodotoči pretergajo, odločijo od svojega vira, se odtergajo od življenja. Od tod tudi izhaja, da le katoličanstvo ima resnične in velikanske vspéhe v misijonih, kakoršni se nahajajo le samo v katoliški cerkvi. Toraj naznanjajo željo, da bi se po mnogi molitvi naši razkolni bratje, suhe voje, zopet zedinili s sv. Cerkvijo.

Potem se serčno zahvaljujejo vsem, ki so k papeževi slovesnosti pripomogli, slavn. deželnemu in mestnemu odboru, blagim meščanom... in mislijo, da morebiti ni mesta v Avstriji, ktero bi oziroma toliko storilo za slovesnost, kakor je Ljubljana. Poslednjič beró papežev odgovor na odborovo voščilo, s katerim se sv. Oče zahvaljuje odboru in podelé prav iz serca apost. blagoslov za ta večerni shod. Premilostni gospod knez in škof tedaj blagoslové ves klečeči zbor. — Morebiti ni bilo še veselice v beli Ljubljani, od ktere bi se bili deležniki vsih stanov tako zadovoljni domú vračali, kakor ta večer.

Iz Radeč poleg Zidanega mosta. (*Sprejem in vmestovanje prečast. gosp. župnika.*) Osamela Radeška ni bila dolgo brez dušnega pastirja. 13. t. m. so že začeli teržani priprave delati, da kolikor mogoče slovesno in častno sprejmó novega gosp. župnika, bivšega mestnega kaplana pri sv. Petru v Ljubljani, prečast. gosp. Ivana Zagorjana.

Na koncu terga bil je narejen prvi slavolok z napisom: Dobro došli!

Pri šolskem poslopju je stal drugi slavolok z napisom: Serčen pozdrav! Od učiteljstva in mladine Radeške.

Od tega slavoloka naprej do cerkve so bili lepo v versto postavljeni mlaji. Nad župnijskimi vratmi je bil napis:

Leta mnoga tukaj bivaj,

Blagor na Te Bog razlivaj!

Na zvoniku proti župnijski hiši pa:

Bog Te sprejmi, župnik novi,

Dela Tvoja blagoslovi!

Na drugo stran zvonika proti glavnemu prostoru terga se je bralo:

Fara se raduje cela,

Ker očeta je sprejela.

Okrog napisov in okrog vrat pri župnijski hiši in pri glavnih vratih v cerkev je bilo ozališano z venci in z majhnimi zastavami. Iz zvonika in iznad hiš vihrale so zastave: papeževa, cesarska, avstrijska, in slovenske.

Za dežjem solnce posije; tako je tudi za našo žalostjo prikipelo veselje. Kvaterni četrtek je bil odločen za sprejem novega gosp. župnika. Ta dan ob 11 so bile dokončane priprave za dostojen sprejem. Ljudstvo je začelo dobajati v obilnem številu in se zbiralo na odločenem prostoru pri prvem slavoloku. Šolska mladina, praznično opravičena, s smrekovimi vejicami v roki, srenjsko predstojništvo, požarna bramba tukajšnjega terga s svojim načelnikom v popolni društveni opravi se je vdeležila slovesnega sprejema in vmestovanja, delala špalir pred cerkvijo in v cerkvi, in mnogo odličnega osebstva je pričakovalo na odločenem prostoru novega gospoda dušnega pastirja.

Kmalu po dvanaestih naznanjal je mogočen strel in lepo vbrano priterkovanje, da se pričakovani gospod bližajo. Kmalu smo jih imeli med saboj, spremljane od treh čast. gospodov duhovnov, in od našega župana, g. Fr. Ivančiča, ki je šel pričakovat na bližnjo postajo „Zidanega mosta.“ Gospodje so stopili z voza, k novemu gosp. župniku se je približalo in prijazno jih pozdravljalo tu zbrano odlično osebstvo. Pristopila je pred gosp. župnika hčerka tukajšnjega nadučitelja g. Antona Požarja in je bistveno nekako to-le govorila:

Velečastiti gospod župnik!

Britko je otrokom, ako zgubijo dragega očeta, preblago mater, ko bi terdne nade ne imeli, da se gotovo nad zvezdami zopet snidejo... Tudi obširna župnija Radeška zgubila je v teku dobrih desetih dni svojega

ljubljenega duhovnega očeta, bivšega velečast. gospoda župnika.... Ostala je naša duhovnija brez očeta. Zares britka zguba bila bi za župnijo Radeško, ko bi nam milost Božja v Vaši osebi zopet ne bila poslala novega, na duhu in telesu čverstelega gospoda župnika, kateri bodo gotovo vse dušne in telesne moči darovali izročeni čedi, vodili jo na pašo dušnega in telesnega blagra, ter ji z modrim svetom in djanjem v časni in večni blagor pomagali.

Najkrepkejšo podporo ter največ dobrega sveta in tečne dušne hrane potrebuje gotovo neskušena in nevedna šolska mladina. Zatoraj Vas, velečastiti gospod, pri dohodu v našo župnijo prav priserčno v imenu svojih tovaršev in tovaršic prosim: Bodite nam dober dušni oče, bodite nam zvest voditelj in branitelj na nevarnem morju kratkega življenja. Bodite si svesti, da bomo vsako Vašo blago besedo radi in voljno spolnovali, vedoč, da iščete le naše sreče in našega blagra. Izrekla je še voščilo, da bi novi gospod župnik prav dolgo pri njih ostali, in zbrana množica je trikrat zaklicala: Živio! Govornica pa jim je v spomin tega dneva podala lep cvetlični šopek. Gospod župnik so ginjeni vsem se zahvaljevali za slovesni sprejem in obljubili, da hočejo biti nam vsem pravi oče v dušnih in telesnih potrebah. Nato se je pričel sprevod; najpervo je šla šolska mladina s svojo zastavo, za šolarji dve cerkveni banderi, potem požarna bramba, dalje veliko cerkveno bandero, in za njim novi gosp. župnik, gg. duhovni in drugo ljudstvo v lepem redu in med mogočnim streljanjem ter vbranim priterkovanjem proti cerkvi. Pri cerkvenih vratih čakali so nas čast. gospod kaplan s kropilom, katerega so podali prišlemu gosp. župniku, ki so navzoče ljudstvo pokropili. Šli so v prelepo ozališano, popolno razsvetljeno cerkev med orgljanjem, in ko so gospod pokleknil pred veliki oltar, počastit presv. Rešnjo Telo, zapeli so na koru za to slovesnost sostavljeno pesem: „Pozdravljen bodi, naš pastir.“ Bil je naslednjič blagoslov z Najsvetejšim; potem je spremilo ljudstvo gosp. župnika v duhovsko hišo.

Iz Radeč. (*Vmeščevanje.*) Kvaterno saboto ob 3 popoldne je naznanjalo glasno streljanje in veselo priterkovanje, da se bode drugi dan obhajala nenavadna slovesnost, namreč, „vmestovanje novega gosp. župnika.“ Zvečer ob 1/2 9 dospeli so iz Ljubljane gg. pevci, ki so pred duhovniško hišo zapeli tri pesmi.

Kvaterno nedeljo, t. j. 18. u. m. po dokončani prvi službi Božji, je začelo ljudstvo bolj in bolj prihajati k farni cerkvi sv. Petra. Šla je obilna množica, bila je skupaj vsa Radeška fara; tudi iz sosednjih duhovnij prihitelo je mnogo ljudstva k naši slovesnosti. Ura je vdarila deset, možnarji zagromé, zvonovi veselo zapojó, iz duhovnišnice prikažejo se novi gosp. župnik; spremljani od deset č. gg. duhovnov. Ko je procesija dospela pred altar, zapeli so gospod župnik „Veni sancte Spiritus“ in po dokončani molitvi, stopili so na prižnico naš visoko častiti gosp. dekan Jakob Rus iz Šmartna, in so v lahko umevnem, precej dolgem jedernatem govoru najpervo pozdravili novega gosp. župnika in oserčeno Radeško faro, nato so nas opomnili na odislega prečast. gosp. župnika Andreja Pavliča, potolažili pa so poslušavce in rekli, da danes stojijo pred velikim oltarjem novi gosp. župnik, ki so ga priporočili kot modrega pastirja. Začeli so razlagati dolžnosti župnikov do farmanov, pa ovčic do njih duhovnega pastirja. H koncu pa so nas, vsaki stan posebej, izročili novemu dušnemu pastirju, in pastirja našemu varhu sv. Petru. Nato so novi g. župnik peli prvo slovesno sv. mašo za svoje ovčice. Dijakon so bili č. g. Waldeker, župnik Boštanjski,

subdijakon pa čast. g. Janez Tomažič, dušni pastir pri jetnikih na Ljubljanskem gradu. Pri sv. maši so peli na koru latinsko sv. mašo verli gg. pevci iz Ljubljane. Po sv. maši je bila zahvalna pesem. Popoldne pa so po sv. rožnem vencu bile pete litanije.

Pri tolikem številu ljudstva, ki se je ta dan sošlo v našem tergu, dokončala se je slovesnost v lepem redu, ljudstvo se je mirno in veselo razšlo vsak na svoj dom.

Bog daj svoj blagoslov, da bodo pastir veseli ovčic in ovčice pastirja — oboji si v časni in večni prid!

Med tem časom, ko je bila naša fara osiročena, in fara je precej številna, so na prošnjo novega gosp. župnika prišli opravljat drugo sv. opravilo in spovedovat v praznik čistega Spočetja Marije Device č. g. Leopold Gestrin, vpokojeni župnik v Ljubljani; tretjo adventno nedeljo pa ravno tako eden čč. oo. Frančiškanov iz Ljubljane. Priserčna hvala obema gospodoma za njih trud!

J. V. m. *)

Iz Rima, 19. dec. (Peš hodé v Rim k zlati sv. maši, sv. Očeta Leona XIII.) (Konec.) Po novem letu bodo sedméri služabniki Device Marije, vstanovniki reda Servitov, za svete razglašeni, zveličani Joanez Berhman in mnogi drugi.

Na Araceli in v baziliki Marije Vélike, ali pri Jezusovih jasicah, posebno pripravljajo čudovito lepoto in razsvitljava za božično praznovanje. V vseh cerkvah priredujejo lepe in mile jaslice v velumni predstavi rojstva Gospoda našega Jezusa Kristusa.

17. dec., kvaterno saboto, bilo je mašniško posvečevanje v baziliki sv. ap. Petra, pri oltarju Petrove sv. apostolske Stolice. Bil je posvečen nemšk mladenec iz naprave „Collegium Germanicum.“ Sv. obred posvečevanja opravljal je škof iz Vatikana, sv. Očeta domači prelat. Oh, kako giuljiv in pretresljiv je ta sv. obred in kolikega pomena — osobito v cerkvi sv. apost. Petra, pri grobu pervaka apostolov, pri oltarju nad katerim deržijo čveteri ss. cerkveni učeniki sv. Petra apostolski Stolj. Škoda je, da verni narod pri nas nima prilike viditi prečastito, pretresljivo in velepomembno svečeniško posvetilo.

Zlata maša sv. Očeta bode ravno novega leta dan v veliki baziliki sv. ap. Petra, na grobu pervaka apostolov. Vnanje vrata bodejo zaperte; le skozi Vatikan bode vhod dopuščen onim, ki bodejo imeli listek; teh listkov je in bode 60 tisuč razdeljenih. Noben sumljivi ne bode mogel biti pričujoč, ker bati se je poslanikov skrivnih satanovih sužnjeve.

V baziliki sv. ap. Petra bode napravljen visok oder; raz ujeja bodejo sv. Oče podelili apostolski blagoslov: „Urbis et Orbis,“ vsem vernim celega katoliškega sveta. Priprave delajo se velike za zlato slavnost v cerkvi sv. ap. Petra.

Močne in obilne straže čuvajo in prehajajo Petrov terg pred Vatikanom; te straže so italijanske vlade orožniki, „karabinieri“, ki noč in dan stražijo vatikanski terg in vse okolice vatikana. Vlni jih ni bilo, samo čveterica je stražila na opomnjenih krajih; a sedaj jih vse mergolí. Zakaj pa to? Nasprotniki sv. kat. Cerkve in nje poglavarja bi radi veselje zlate maše sv. Očeta, katoliškemu svetu ogrenili in pokazili; osobito framasoni. — Zbog tega je kraljeva vlada postavila tako množne straže; nekaj pa tudi, ker sedaj dohajajo narodi iz vsega sveta, med njimi osebe znamenite, v Vatikan k sv. Očetu. No vlada si znabiti misli: narodi in odličnjaki bodo vidili, kako nam je papež na skerbi, kako ga čuvamo, branimo in skerbimo za red in varstvo njegovo — no,

bodo potem doma povedali, kako lepo in častno Italija varuje sv. Očeta in dvor Njegov i. t. d. — Češ, saj lahko pod našo vlado živi sv. Oče in prosto vlada sv. Cerkve: ni mu treba Rima in njegove zemlje poverniti. —

Sicer na podobah, predstavah, v obnaši in govoru v Rimu ne zapaziš sv. Očetu nasprotnega, kar je pred nekaj leti obilno bilo.

V Rimu in vseh italijanskih škofijah bode novega leta dan, v župnijskih, samostanskih in stoljnih cerkvah slovesna služba Božja ravno ono uro, ko bodejo sv. Oče zlato mašo opravljali: toraj v popolni edinosti z Njimi. Predragi katoliški Slovenci! Le prav iskreno molite za sv. Očeta, darujte sv. obhajilo za pervega in naj višjega namestnika Kristusovega na zemlji. Novega leta dan se pa vsi v duhu priserčno zedinite s sv. Očetom in se vdeležite Njihove zlate maše. Jaz bodem pa še posebno molil pri zlati maši tukaj za vse Slovence, posebej pa še za priporočene.

Vreme je tu v Rimu milo in lepo, kakor pri vas v majniku. Se vé, da italijanske vročine vajene ljudi zebe; meni pa znoj teče na potih od cerkve do cerkve, od svetišča do svetišča.

Naj lepši, naj vgodniši čas za nas je sedaj tu; ni prevroče, ne premerzlo. Drevje je zeleno, trate ravno tako, cvetlice cveteče; uiti pozna se ne, da je zima. ..

Kaj več vam bodem naznanil prihodnjic od tod, iz večnega mesta Rima; osobito o zlati maši sv. Očeta in druge zanimivosti, ako Bog dá.

Peš - hodočastnik.

EX S. RITUUM CONGREGAT.

De patrinis in collatione baptismatis vel confirmationis.

Rev. Dominus Franciscus Pozzi, Praefectus Apostolicus Bengalae centralis, Sacrorum Rituum Congregationi insequentia Dubia pro opportuna solutione humillime subjecit, nimirum:

Dubium I. In collatione baptismatis adultorum, post tres genuflexiones et dicto Pater noster, Sacerdos dicit Patrio „Signa eam etc.“ et nulla fit mentio de Matrino. Quaeritur: an in absentia Patris Sacerdos debeat dicere Matrino: „Signa eam etc.“ vel potius, omisso signo crucis per Matrinam, Sacerdos tantummodo ter signare debeat de more catechumenorum?

Dubium II. Interdum accidit quod desiunt Patris pro baptismo solemni vel confirmatione, sed tantummodo praesto sint Moniales (Sorores charitatis): quaeritur, num in hujusmodi casu expediat conferre ea Sacramenta sine Patrinis, vel potius ut Moniales adhibeantur uti Matrino in utroque Sacramento pro foeminis?

Et Sacra eadem Congregatio, ad relationem infrascripti Secretarii, exquisitoque voto alterius ex apostolicarum Caeremoniarum Magistris, re mature perpensa, ita propositis Dubiis rescribendum censuit, videlicet:

Ad I. Affirmative ad primam partem, negative ad secundam.

Ad II. Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

Atque ita rescripsit et servari mandavit die 15 Februarii 1887.

(Acta Ord. Min.)

Bela Ljubljana sv. Silvestra večer 1887.

Zgodaj zimska noč zemljó pokriva,

Luna bléda milo ji berlí;

A Ljubljana vendar ne počiva,

V svitu čarovnem se vse bleščí.

*) Malenkostna skaaa ni vredna poprave.

Kaj to morje luč je neštevilnih,
Ktere noč skor v dan ti spremeni?
Kaj meščanov množica obilnih,
Ki navdušeno na plan hité?

O, Ljubljana bela se raduje,
Papežev je jutri slavni dan,
Mesto razsvitljeno vsim spričuje:
Za Leona vsak gorí meščan!

J. Pihler.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca. V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Pijanosti vdana ženska. — Lahkomišljen za poboljšanje. — Oseba boleha v ustih.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Tonzuro in 4 manjši redove so starega leta dan prejeli so naslednji gg. bogoslovci:

Tonzuro so prejeli:

Antončič Anton, Brešar Josip, Erker Ferdinand, Globelnik Janez, Gregorič Rudolf, Hribar Anton, Indof Franjo, Jakelj Valentin, Janež Dominik, Kalan Ivan, Končar Matej, Kosec Matija, Krumpstar Fr., Kunstelj Ivan, Lovšin Ivan, Matjan Jakob, Pavlič Fr., Pfajfar Janez, Pešec Fr., Povše Henrik, Rudolf Alojzij, Seigeršmid Josip, Steska Viktor, Tomec Ivan, Zabukovec Ivan, Wruss Josip.

Op. Eden jo prejme čez 14 dni.

Štiri manjši redove pa:

Bartelme Janez, Bezeljak Janez, Birek Fr., Čekal Ferdinand, Ferjančič Fr., Fik Franc, Kosobud Edvard, Martan Venceslav, Nemanič Martin, Novak Matija, Pfajfar Anton, Piber Janez, Rajčević Fr., Schiffrer Ljudovik, Soukup Janez, Šiška Janez, Šmitek Simon, Vondrašek Venceslav, Wruss Josip, Zakrajšek Janez, Žnidaršič Anton.

Leposloven list „Dom in svet“ bode izdaval od 20. t. m. dalje vsak mesec enkrat na celi poli gosp. dr. Fr. Lampe. List je namenjen posebno mladini na srednjih šolah. V vabilu na naročbo beremo: „Mladeniča vidim poslovljajočega se od očetove hiše. Mati si briše solze, očetova roka ga blagoslavlja. Oba pa tare skerb, kdo bode sina — odhajajočega z doma v svet — spremljal, čuval, vodil. In taka skerb ni prazna. Mnogokrat še huje tekó solze, ko se je sin povernil izmed sveta na dom očetov. Kaj bi dali voditelj, ko bi mogli dobiti varuha in vodnika otrokom v tujini! — „Dom in svet“ želi biti ravno omenjeni vodnik.“

Resnične besede! Zavoljo tega lepega namena, zavoljo velike potrebe takega lista in ker nam je ime g. vrednika poročstvo, da bode list hodil po pravi poti, zato ga tudi mi toplo priporočamo dijakom in vsem tistim, ki radi beró kaj vedrilnega, budnega in podučnega. Posebej ga priporočamo starišem, da naj ga naročajo svojim otrokom, ki so v šolah.

Dobrotniki šolske mladine bi storili dobro delo, ko bi naročili več iztisov za ubožneje dijake. — Bog

daj obilo blagoslova! — Cena za celo leto 1 gld. 60 kr. za pol leta 80 kr.

Slavnost za priliko zlate maše Leona XIII priredi kat. društvo rokodelskih pomočnikov ss. 3 Kraljev večer (6. t. m.) Kakor vse kaže, bode svečanost zelo prijetna in ginljiva. Sodelovala bo vojaška glasba, napovedan je slavnostni govor, papeževa himna in drugi spevi v enak namen, sceničen prolog, pa cesarska. Začetek je o 1/2 6 v lastni rokod. hiši Poljske ulice št. 10.

Raznotero cerkveno robo, paramente itd. ponudi in oskerbljuje gospá Ana Hofbauer, ob špitalskem mostu; posebno se priporoča za pripravo cerkvenih bandêr in baldahinov.

Katoliška družba prihodnjo nedeljo svojim društvenikom napravi Tombolo. Začetek o polišestih zvečer.

Navadni večerni govori, ki so bili prenehali zaradi drugih svečanost zadnja dva tedna, se v katoliški družbi spet pričnó v sredo po ss. 3 Kraljih, t. j. 11. januarja. Govoril bo v. č. gosp. prof. dr. Janežič.

Gg. bogoslovci ljublj. bodo prihodnji torek zvečer ob 5 obhajali papeževo slovesnost.

Dobrotni darovi.

Za ubožne dijake: Č. g. župnik Jan. Arko s Podlippe 10 gld. — Čast. g. kapl. Ljudevit Jenko 2 gld. — N. Knez 50 kr. — Preč. g. dekan A. Drobnič 5 gld. — Č. g. kapl. Mih. Terček 2 gld. — „Onimod“ 40 kr. — Č. g. kapl. A. Verbajš 2 gld. — Marijana Kvas 20 kr. — Č. g. župnik M. Torkar 4 gld. — Notranjski 1 gld. — Preč. g. dekan Anton Aleš 3 gld. — Č. g. župnik Fr. Schweiger 2 gld. 60 kr. (Op. Naročilo je opravljeno. Serčen pozdrav in hvala. Vr.) — Družinski oče 4 gld. — Č. g. župnik Ant. Jamnik 8 gld. 40 kr. — Iz Mengša 6 gld. 50 kr. (čisti dobiček tombolo za dijaško kuh.) po č. g. Ant. Koblarji 6 gld. 50 kr. — Kat. Pogačar 1 gld. — Č. g. župn. Mat. Videmšek 3 gld. 70 kr. — Neka blaga družina 10 gld. — Č. g. župnik Jan. Budnar 4 gld. — Čast. g. A. St. 2 gld. — Preč. g. župnik Karol Tedeschi 5 gld.

Za sv. Detinstvo: Č. g. kapl. Ant. Koblar iz Mengša 13 gld. 87 kr. — Po preč. g. župniku J. Rozmanu 10 gld. — Č. g. kapl. A. Verbajš nabirk 13 gld. 54 kr.

Za sv. Očeta: Neimenovana 1 gld. 50 kr. — Č. g. kapl. Ljud. Jenko 3 gld. — Družinski oče 1 gld. (za zlato mašo) proseč sv. blagoslova sebi in družini. — Preč. g. župnik K. Tedeschi dar župljanov 33 gld.

Za Marijanišče: G. Val. Treven v Idriji 5 gld. — Č. g. župn. Mat. Torkar 3 gld. — Č. g. Ant. Koblar 5 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Iz Žaljne po č. g. župniku 3 gld. — Po č. g. župn. A. Verbajšu 4 gld. 29 kr.

Za Pariško bratovščino za duše v vicah: Iz Žaljne po č. g. župniku 7 gld. 22 kr.

Za Don-Boskov misijon v Torinu: Prečast. g. kan. Andr. Zamejic 5 gld.

Za misijone: Juxta indig. maj. Fr. Štrumbelj 6 gld.

Za misijon v Bosni: Neimenovana 1 gld. 50 kr.

Za afrikanski misijon: Kat. Pogačar 1 gld. — Č. g. župnik Fr. Kepec 1 gld.

Za odkupovanje zamurcev Dahomejcev: Neka pobožna družina 15 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. V.: Intenc. oddane. — G. Fr. V. v S.: Prejél in se bo opravilo. Tudi Vam v. n. l.! — Precej naročil na „Zg. D.“ je bilo poslanih vredništvu, večidel s drugimi plačili vred; vse smo natanko oddali slavn. založništvu našega lista ali drugam, kamor je bilo kaj namenjenega. Vam hvala, iskren pozdrav in veselo novo leto!